

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Кафедральний каталог вибіркових
навчальних дисциплін
на 2022/2023 навчальний рік

ЗМІСТ

Спеціальність 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014.01 Середня освіта. Українська мова і література

ОС «Бакалавр»	
ОПП «Українська мова і література. Зарубіжна література»	3
ОПП «Українська мова і література. Англійська мова і література»	23
ОПП «Українська мова і література в закладах загальної середньої освіти з мовами навчання національних меншин».....	32
ОС «Магістр»	
ОПП «Українська мова і література»	37

Спеціальність 035 Філологія
спеціалізація 035.01 Філологія. Українська мова і література

ОС «Бакалавр»	
ОПП «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність»	42
ОС «Магістр»	
ОПП «Українська мова та література»	53

Спеціальність 014 Середня освіта

ОС «Бакалавр»

ОПП «Українська мова і література. Зарубіжна література»

Назва дисципліни	Творча діяльність людини та міжнародна комунікація
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання)	2 курс
Семестр	4 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України, історія української літератури, історія зарубіжної літератури, базові знання з філософії, психології, культурології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Після закінчення курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно користуватися системою знань з історії культури та мистецтв; - виокремлювати основні епохи світової та української культури, орієнтуватись у їх загальних особливостях та проблематиці; - розкривати суть та особливості творчої діяльності людини та міжнародної комунікації; - основні тенденції розвитку уявлень про творчу діяльність людини, види цієї діяльності. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися відповідною термінологією; - аналізувати мистецькі твори під кутом зору їх ролі у міжкультурній та міжнародній комунікації; - усвідомлювати об'єктивну цінність того чи іншого мистецького твору як результату акту творчої діяльності людини; - порівнювати і знаходити спільні риси та відмінності в українській та європейській культурних процесах різних епох. <p>Загальні компетентності після закінчення дисципліни:</p> <p>1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

	<p>2) Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>5) Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>6) Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>10) Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>11) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>1) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>2) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>3) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>4) Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо; володіння навичками управління інформацією.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Поняття творчої діяльності. Розвиток уявлень і розуміння про творчу діяльність у європейській та українській культурах.</p> <p>Творча робота письменника.</p> <p>Становлення письменника і творчий процес (на прикладі окремих персоналій).</p> <p>Від письма до книгодрукування: історія книги. Йоганн Гуттенберг та Іван Федоров.</p> <p>Театральне мистецтво як творча діяльність. Театр корифеїв у персоналіях (М.Кропивницький, М.Садовський, І.Тобілевич, М.Заньковецька, П.Саксаганський та інші)</p> <p>Кінематограф як творча діяльність. Міжнародна комунікація у сфері кінематографа.</p> <p>Еволюція поглядів на культуру. Сутність культури, її структура, функції та характерні ознаки. Поняття міжкультурної комунікації.</p> <p>Співвідношення культури та цивілізації. Техніка, культура та природа людини.</p> <p>Історія культури. Духовне та творче життя людини первісної доби. Антична культура.</p>

	<p>Культура Середньовіччя. Ренесанс. Бароко та Просвітництво.</p> <p>Міжкультурна комунікація у XIX та XX століттях. Сучасна масова культура.</p> <p>Сім чудес світу та їх відображення у світовій і українській літературах</p> <p>Тоталітаризм і культура.</p> <p>Культура української діаспори XX ст. як приклад міжнародної комунікації.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Психологія художньої творчості та поетика художнього твору
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літератури Базові знання із проблем психології та філософії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>робоча програма дисципліни;</p> <p>підручники та посібники:</p> <p>Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: монографія. К., 2006. 304 с.</p> <p>Пахаренко В. Українська поетика. Черкаси, 2009.</p> <p>Піхманець Р. Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти). К., 1991.</p> <p>Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 288 с.</p> <p>Кузьма О.Ю. Методичні рекомендації до спецдисципліни «Психологія творчості та поетика художнього твору» (для студентів українського відділення філологічного факультету). Ужгород: Вид-во „ПП Бреза”, 2013. 22 с.</p> <p>матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси</p>
Форма проведення занять	Лекції, практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями;

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; – здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і форми, визначення особливостей літературних напрямів та впливів стилю доби на індивідуальний стиль письменника; – знання основних теорій творчості у психології та філософії, ключових понять курсу; – знання видів та загальних принципів творчості, особливостей творчого процесу; – розуміння психологічних особливостей творчої особистості; – знання принципів аналізу художнього твору у єдності змістових і формальних чинників; – знання методів дослідження художніх творів, різних за родовою, жанровою, стильовою природою; – вміння проводити науково-дослідницьку роботу в галузі психології творчості, залучаючи до аналізу творчість знакових митців в історії розвитку українського та світового письменства.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти дослідження психології творчості.</p> <p>Тема 2. Творчість як специфічна діяльність людини.</p> <p>Тема 3. Творчий процес, його передумови та закономірності.</p> <p>Тема 4. Фантазія, уява, інтуїція у творчому процесі.</p> <p>Тема 5. Трактівання творчості в філософії інтуїтивізму. Психоаналітичні інтерпретації творчого процесу. Екзистенціалістська концепція творчості.</p> <p>Тема 6. Психологічні особливості творчої особистості.</p> <p>Тема 7. Специфіка аналізу ліричних творів.</p> <p>Тема 8. Поетика епічних творів.</p> <p>Тема 9. Особливості аналізу драматичних творів.</p> <p>Тема 10. Жанрові аспекти літературознавчого дослідження художнього тексту.</p> <p>Тема 11. Поняття стилю та художнього методу. Аналіз художніх творів у стильовому ракурсі</p> <p>Тема 12. Методологічні засади дослідження художніх творів.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Поетика української новели кінця XIX – початку XX ст.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС

Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до літературознавства; Історія української літератури;
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні тенденції розвитку української новели кінця XIX – початку XX ст.; - праці про українську новелістику І.Денисюка, В.Фашенка, Ю.Кузнєцова та ін.; - стильовий синкретизм, екзистенційну проблематику новел; - жанрові різновиди новели (етюд, шкід, ескіз, "акварель" та ін.); - методи дослідження художніх творів, різних за родовою, жанровою, стильовою природою. <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити науково-дослідницьку роботу в галузі поетики новели, залучаючи до аналізу творчість знакових митців в історії розвитку українського та світового письменства; - писати наукові доповіді, виголошувати їх; - робити системне дослідження творів, різних за родовою, жанровою, стильовою, художньою природою.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Особливості жанру новели. Праці про українську новелістику І. Денисюка, В. Фашенка, Ю. Кузнєцова.</p> <p>Тема 2. Стильові особливості новели кінця XIX – поч. XX ст.</p> <p>Тема 3. Експресіоністична українська новела.</p> <p>Тема 4. Роль І. Франка в розвитку української новелістики. Неореалістичний та неоромантичний струмінь у новелах автора.</p> <p>Тема 5. Новелістика С. Васильченка.</p> <p>Тема 6. Особливості новелістики В. Винниченка.</p> <p>Тема 7. Музична лірико-імпресіоністична новела.</p> <p>Тема 8. Пейзажна лірико-психологічна новела.</p> <p>Тема 9. Символізм в українській новелістиці.</p> <p>Тема 10. Типологічні зв'язки української новелістики кінця XIX – поч. XX ст. із західноєвропейською новелістикою.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська культура: основні напрями розвитку мистецтва
Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5

Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення гуманітарного циклу дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Володіння здобутими теоретичними знаннями і практичними навичками у процесі аналізу явищ культури та відповідних тенденцій у них; здатність ідентифікувати та ілюструвати культурні особливості різних епох, стилів, напрямів; здатність до пошуку, аналізу, систематизації, узагальнення відповідних естетичних явищ; володіння умінням будувати гіпотезу, висловлювати судження, вести наукову дискусію, підбирати ілюстративний матеріал, презентувати свої наукові дослідження; виявляти типологію, здатність упроваджувати власні дослідження у навчальний процес.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Вивчаються особливості архітектури, скульптури, живопису і гравюри, музики, театру, кіно, декоративно-ужиткового мистецтва.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Творчість Т. Шевченка в контексті європейського романтизму
Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Курс (рік)навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; шевченкознавчі матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру.
Форма проведення занять	Практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями;

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; – здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і форми, визначення особливостей літературних напрямів та впливів стилю доби на індивідуальний стиль письменника; – знання особливостей стилю, художнього мислення Т. Шевченка на тлі знакових явищ європейського романтизму; – здатність аналізувати здобутки науковців у сфері вивчення української лірики доби романтизму, творчості Т. Шевченка, на їх основі виробляти власне концептуальне бачення спадщини Кобзаря та інших поетів-романтиків; – здатність здійснювати літературознавчий аналіз творів українського романтизму загалом і Т. Шевченка зокрема; – уміння робити системне дослідження зразків української романтичної поезії в контексті розвитку європейської літератури; – уміння виявляти особливості творчої манери Т. Шевченка в руслі досягнень європейського романтизму.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти дослідження романтизму як естетичного явища.</p> <p>Тема 2. Особливості розвитку української лірики доби романтизму.</p> <p>Тема 3. Фольклорно-історична течія в українському романтизмі. Історична тема у творчості Т. Шевченка.</p> <p>Тема 4. Громадянська й психолого-особистісна течія в українському романтизмі і творчості Т. Шевченка.</p> <p>Тема 5. Романтичні джерела медитативно-філософської лірики Т. Шевченка.</p> <p>Тема 6. Творчість Т. Шевченка останніх років життя: риси романтизму, поетика.</p> <p>Тема 7. Біблія в художньому світі Т. Шевченка-романтика. Особливості трансформації біблійних сюжетів у творчості поета.</p> <p>Тема 8. Проза Т. Шевченка в контексті розвитку європейської та української романтичної прози.</p> <p>Тема 9. Мистецька шевченкіана.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська драматургія Закарпаття першої половини XX ст.
------------------	---

Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення літературознавчих дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Володіння здобутими теоретичними знаннями і практичними навичками у процесі аналізу української драматургії Закарпаття першої половини ХХ ст.; здатність до пошуку, аналізу, систематизації, узагальнення відповідних естетичних явищ; володіння умінням будувати гіпотезу, висловлювати судження, вести наукову дискусію, підбирати ілюстративний матеріал, презентувати свої наукові; аналізувати художні твори, оперуючи сучасною науково-теоретичною базою; знати: теоретичний матеріал із курсу; орієнтуватися в історичних епохах, їх особливостях, стильових тенденціях; осмислити драматичні твори письменників краю; вміти: чітко висловлювати думку, на основі вивченого матеріалу робити узагальнення, зіставлення, сприймаючи літературу краю як складову загально-українського літературного процесу, аналізувати художні твори; розвивати творчу активність студента; здатність до аналітичного мислення; навички самостійної праці над матеріалом.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Вивчаються особливості розвитку драматургії Закарпаття та театру першої половини ХХст. для дітей і дорослих (творчість А.Волошина, Ф.Потушняка, О.Сливки, Марійки Підгірянки).
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Сучасна українська поезія Закарпаття
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури

Інформаційне забезпечення	Доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Студент повинен знати : -теоретичні основи ліричного роду літератури; - біографії митців сучасного літературного процесу Закарпаття; - особливості сучасної поезії Закарпаття в аспекті мотивів, жанрово-стильових рис. Студент повинен уміти : -аналізувати поезії сучасних митців Закарпаття; -проводити типологічні паралелі з творами української та світової літератури.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	В дисципліні «Сучасна українська поезія Закарпаття» розглядаються тенденції крайової поезії за останнє двадцятиріччя. Студентам рекомендується обрати для дослідження збірку поезій одного з авторів, проаналізувати мотиви або один провідний мотив, особливості поетичного світу. Пропонуємо для розгляду поезію відомих митців, серед яких Петро Скунець, Василь Густі, Василь Кухта, Василь Кузан, Христина Керита, Іван Козак, Надія Панчук, Галина Малик, Петро Мідянка, Софія Малильо, Лідія Повх, Тетяна Ліхтей, Володимир Товтин, Юрій Шип, Олександр Гаврош, Сергій Федака.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Жіноча поезія в другій половині ХХ ст.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Студент повинен знати : - загальні тенденції літературного процесу другої половини ХХ ст., - основні віхи біографії Л.Костенко, І.Жиленко, Х. Керити та ін.; - головні творчі здобутки письменниць;

	<ul style="list-style-type: none"> - домінантні мотиви їх лірики та особливості індивідуального почерку. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити науково-дослідницьку роботу в галузі аналізу творів ліричних жанрів; - писати наукові доповіді, виголошувати їх; - рецензувати наукові праці; - здійснювати компаративний аналіз.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Предмет і завдання спецдисципліни. Суспільно-політичні умови розвитку літератури в другій половині ХХ ст. Особливості розвитку поезії. Місце Л.Костенко, І.Жиленко, Х.Керити в літпроцесі 60-80-х років. Життєвий і творчий шлях Л.Костенко. Стан вивчення спадщини поетеси в сучасному українському літературознавстві. Головні мотиви лірики Л.Костенко. Життєва і творча доля І.Жиленко.</p> <p>Поетичні книги поетеси. Оцінка творчості І.Жиленко сучасними дослідниками. Головні мотиви її поезії. Особливості поетичного стилю авторки. Життєвий і творчий шлях Х.Керити. Головні мотиви лірики Х.Керити. Типологія образів, мотивів та способів їх художнього втілення в жіночій поезії. Мотив швидкоплинності часу в ліриці Л.Костенко та І.Жиленко. Образ лісу в поезії Л.Костенко та Х.Керити. Інтимна лірика Л.Костенко та І.Жиленко. Трагізм любовних віршів Х.Керити та Л.Костенко. Тема України в громадянській ліриці поетес.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська проза Закарпаття другої половини ХХ століття
Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення літературознавчих дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Володіння здобутими теоретичними знаннями і практичними навичками у процесі аналізу української прози Закарпаття другої половини ХХ ст.; здатність до пошуку, аналізу, систематизації, узагальнення відповідних естетичних явищ; володіння умінням будувати гіпотезу, висловлювати

	судження, вести наукову дискусію, підбирати ілюстративний матеріал, презентувати свої наукові; аналізувати художні твори, оперуючи сучасною науково-теоретичною базою; знати: теоретичний матеріал із курсу; орієнтуватися в історичних епохах, їх особливостях, стильових тенденціях; осмислити художні твори письменників краю; вміти: чітко висловлювати думку, на основі вивченого матеріалу робити узагальнення, зіставлення, сприймаючи літературу краю як складову загальноукраїнського літературного процесу, аналізувати художні твори; розвивати творчу активність студента; здатність до аналітичного мислення; навички самостійної праці над матеріалом.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Розвиток літературних жанрів та стилів на Закарпатті у другій половині XX ст. визначаючи місце крайової літератури новітнього періоду в загальноукраїнському просторі (творчість Ф.Потушняка, М.Томчання, І.Чендея, Ю.Мейгеша, Д.Кешелі, М.Дочинця). Феномен «повернутої» літератури (творчість Ю.Станиця, О.Сливки). Крайова література для дітей (творчість Галини Малик).
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Етнопсихологічні аспекти міфології
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з культурології, історії, психології, літератури, етнографії, релігієзнавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>Монографії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиховська О. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Монографія. Ужгород: Гражда, 2011. 256 с. 2. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Монографія. Ужгород: Рік-У, 2021. 512 с. <p>Методичні посібники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методичний посібник з курсу «Етнопсихологічні аспекти міфології». Ужгород: Вид-во «ПП Данило С.І.», 2011. 52 с. 2. Навчально-методичний посібник «Етнопсихологічні аспекти міфології» (матеріали лекцій). Ужгород: Рік-

	У, 2020. 82 с. Презентації, наукові публікації
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) завдання, мету, предмет етнопсихології як науки, усвідомлювати її зв'язок з міфологією; 2) виявляти у світових міфах архетипні образи та сюжети, бачити їх зв'язок з процесом становлення особистості та людства; 3) різновиди міфологічних образів, їх семантику та роль у відображенні української ментальності та психології окремої людини; 4) трактування календарної обрядовості крізь призму теорій К.-Г. Юнга, Дж. Фрезера, Е. Нойманна та М. Еліаде; 5) що таке архетип Тіні, як він об'єктивується в українській міфології в образах дводушників; 6) етнопсихологічну специфіку магічних ритуалів, які супроводжували календарні та родинні свята; 7) етнопсихологічну специфіку сюжетів космогонічних міфів. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ аналізувати образи, мотиви, сюжетні ходи фольклорних творів крізь призму етнопсихології; ■ виявляти в міфологічних текстах функціонування етноархетипів сонця, місяця, зорі, землі, води, тину, змія, гори, каменя, квітки, тура; ■ досліджувати семантику демонологічних та анімістичних образів крізь призму психології; ■ аналізувати метафізичний вимір просторово-часових уявлень та календарних обрядів в українській дохристиянській міфології; ■ виявляти особливості формування людиною в надрах міфологічної свідомості етнопсихологічного знання про душу, безсмертя, жертвоприношення; ■ з'ясовувати співвідношення язичницького та християнського світоглядів в окремих фольклорних текстах. ■ виявляти в міфологічних текстах функціонування екзистенціалів смерті, безсмертя, життя, жертвності, вічності, відповідальності; ■ виявляти особливості формування людиною в надрах міфологічної свідомості філософського, морального знання.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік	Тема 1. Зв'язок міфології, етнопсихології та психоаналізу. Архетипи та етноархетипи.

тем):	<p>Тема 2. Етнопсихологічне підґрунтя уявлень про душу та дводушників в українській міфології (відьма, босоркун, упир, вовкун/перевертень, чорнокнижник, гонимарник, шаркань).</p> <p>Тема 3. Етнопсихологічна семантика образів демонів. Чорт та домовик в українській міфології. Демон-помічник на полюванні та диво-рушниця. Лісовик та лісовий чорт у міфологічних оповідях. Етнопсихологічна специфіка образу водяника.</p> <p>Тема 4. Етнопсихологічна семантика жіночих міфологічних образів: русалка, мавка, повітруля.</p> <p>Тема 5. Етнопсихологічна специфіка антропоморфних образів у фольклорі (Доля, Недоля, Смерть, хвороби).</p> <p>Тема 6. Етнопсихологічна специфіка заговлянь та ритуалів, що їх супроводжують.</p> <p>Тема 7. Етнопсихологічна специфіка різдвяної та великодньої обрядовості.</p> <p>Тема 8. Етнопсихологічна специфіка купальських магічних ритуалів. Символіка рослин.</p> <p>Тема 9. Етнопсихологічне підґрунтя образів язичницьких богів реліктах в космогонічних, теогонічних та етіологічних міфах (збережених в колядках, легендах, казках тощо).</p>
Форма семестрового контролю*	залік

Назва дисципліни	Празька поетична школа
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України Вступ до літературознавства Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні посібники, методичні посібники, презентації.
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>знати: процес, умови, причини виникнення та формування такого явища, як празька школа;</p> <ul style="list-style-type: none"> біографічні відомості та творчість письменників-репрезентантів празької школи; жанрово-стильову специфіку літератури митців-пражан, її тенденції в еміграційній літературі наступних років. <p>уміти: аналізувати та узагальнювати літературно-естетичні явища;</p> <ul style="list-style-type: none"> визначати основні закономірності культурного та літературного процесу; <p>аналізувати художні твори письменників-пражан.</p>

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем:	дисципліна «Празька поетична школа» дає студентам знання про український літературний процес української еміграції, особливості художнього дискурсу митців празької школи, поглиблює знання з основного курсу, удосконалює практичні навички літературознавчого аналізу. Тема 1. Історія української еміграції Літературні організації української еміграції 20-40-х років ХХ ст. (празька група, «Танк», МУР. Тема 2. Життєвий і творчий шлях Є.Маланюка. Тема 3. Ю. Дараган як поет празької школи. Тема 4. Творчість О. Стефановича та Л.Мосендза. Тема 5. Творчість О. Теліги: мотиви, ознаки стилю. Поезія О. Лятуринської. Тема 6. Поетична творчість Наталії Лівицької-Холодної. Тема 7. Лірика закарпатських поетів-пражан (І. Ірлявський, І. Колос).
Форма семестрового контролю*	залік

Назва дисципліни	Літературознавство української діаспори
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України Вступ до літературознавства Історія української літератури Празька поетична школа
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні посібники, методичні посібники, презентації.
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	знати: причини локалізації літературознавчих сил за межами України, організації та групування літературних сил за кордоном, літературно-наукові видання, ключових репрезентантів українського зарубіжного літературознавства, їх біографії, основні наукові праці та концептуальні положення в них; вміти: аналізувати літературознавчі праці, розглядати їх у контексті як материкового, так і діаспорного літературознавства, здійснювати порівняльний аналіз, застосовувати при вивченні літературних явищ, літературознавчих проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Дисципліна «Література української діаспори ХХ ст.» дає знання про розвиток та здобутки української літературознавчої науки в діаспорі в ХХ столітті, орієнтує на використання праць у навчальній та науково-дослідній роботі, поглиблює знання з основних курсів історії української літератури та української літературної критики, розвиває наукове мислення. Тема 1. Літературознавча спадщина Юрія Шереха. Тема 2. Володимир Державин як літературознавець. Тема 3. Літературознавчий доробок Ю. Лавріненка. Тема 4. Літературознавчі праці Леоніда Рудницького. Тема 5. Василь Барка – дослідник української літератури.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Практика прозової творчості і публіцистика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літератури Історія української літературної критики Базові знання із проблем психології, філософії, соціології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники та посібники: Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: монографія. К., 2006. 304 с. Пахаренко В. Українська поетика. Черкаси, 2009. Піхманець Р. Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти). К., 1991. Ференц Н. Основи літературознавства. Ужгород, 2011. матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями; – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності.

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; – здатність здійснювати філологічний аналіз прозових текстів на рівні взаємодії змісту і форми, визначення особливостей літературних напрямів та впливів стилю доби на індивідуальний стиль письменника; – знання основних прийомів написання публіцистичних текстів; – знання видів та загальних принципів творчості, особливостей творчого процесу письменника-прозаїка; – знання принципів аналізу художнього твору у єдності змістових і формальних чинників; – знання методів дослідження поетики прозового тексту; – вміння проводити науково-дослідницьку роботу в галузі літературознавства, залучаючи до аналізу творчість знакових митців в історії розвитку українського та світового письменства; – вміння писати прозові тексти різного формату; – вміння створювати публіцистичні тексти різного характеру; – вміння користуватися різними техніками художнього письма й інструментами сторітелінгу; – вміння створювати структуру й логіку оповіді, використовуючи художній інструментарій відомих письменників; – вміння редагувати різні типи текстів: від дописів у соціальних мережах до медіатекстів і книжок.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти дослідження художньої прози.</p> <p>Тема 2. Творчість митця-прозаїка: особливості художньої лабораторії.</p> <p>Тема 3. Поетика епічних творів.</p> <p>Тема 4. Від оповідання до роману: особливості структури тексту в різних жанрах.</p> <p>Тема 5. Техніки художнього письма й інструменти сторітелінгу.</p> <p>Тема 6. Сучасні тренди в мистецтві: глобалізація, фемінізм, мультикультуралізм. Їх вплив на формування сучасного літпроцесу та публіцистики.</p> <p>Тема 7. Література нон-фікшн та його специфіка.</p> <p>Тема 8. Творення медіатекстів.</p> <p>Тема 9. Сучасні книговидавництва. Книжковий маркетинг. Основні інструменти просування сучасної книжки. Кейси успішних авторів-прозаїків.</p> <p>Тема 10. Букблогери, буктюбери: література та її критична рецепція в інтернет-просторі.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Типологічні явища в українській та європейській література кінця XIX – початку XX ст.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури; історія зарубіжної літератури; фольклор світу; українська усна народна творчість на народознавство.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -основи теорії й методології сучасного порівняльного вивчення літературно-мистецьких явищ; - принципи порівняльного аналізу конкретних творів; - принципи наукового розвитку компаративістики та її ключові складові, різновиди літературних систем. <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> -самостійно обґрунтовувати й здійснювати різнорівневе компаративне дослідження літературних творів; - визначати спектр міжлітературних зв'язків і типологічних збіжностей у творах; - розглядати українську літературну систему в світовому літературному контексті.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Основні поняття типологічного методу літературознавства. Зв'язок компаративістики з іншими науками. Концепція інтертекстуальності. Типологія стилів і жанрів. Типологічні паралелі між українською літературою та літературами Західної Європи.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Український історичний роман XX ст.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія України; Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури

Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні тенденції літературного процесу XX ст., - жанрові ознаки історичного роману; - тенденції розвитку історичної прози; - зміст передбачених програмою зразків історичної прози. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити науково-дослідницьку роботу в галузі аналізу епічних та ліро-епічних творів; - писати наукові доповіді, виголошувати їх; - рецензувати наукові праці; - проводити типологічні зіставлення та системний аналіз художнього твору.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Предмет і завдання спецдисципліни. Суспільно-політичні умови розвитку новітньої літератури. Жанрові ознаки історичного роману. Історія розвитку жанру історичного роману в світовій та українській літературах. Тенденції розвитку історичного жанру в літературі XX ст. Сучасний історичний роман. Стан вивчення жанру історичного роману в українському літературознавстві. Історична проза Б.Лепкого. Історична проза першої половини XX століття. Бурхливий розвиток жанру історичного роману в другій половині XX ст. Історична проза С. Скляренка. Художні особливості історичного роману І.Білика «Меч Арєя». Проблематика та поетика історичних романів Р.Іваничука «Мальви» та «Журавлиний крик». Історичні романи у віршах «Маруся Чурай» та «Берестечко» Л.Костенко. Історична романістика П.Загребельного. Твори про Гайдамаччину та опришківщину в українській літературі. Особливості історичних романів Вал.Шевчука
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Теорія і практика драми
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека УжНУ, ЗОУНБ, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.

Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості драматичного роду, його видів, жанрів; - історію розвитку драматичного роду; - теорію драми. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати драматичні твори; - аналізувати теоретичні статті про драму.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Теорія драми існує стільки стільки, скільки існує драма як літературний рід. Дисципліна «Теорія і практика драми» розглядає питання формування драматичного роду, специфічні особливості драми з її видами (трагедія, комедія, драма) у зв'язку з епічними жанрами і лірикою. Особливу увагу приділено історії теорії драми, починаючи від Платона і Арістотеля, закінчуючи працями сучасних і українських дослідників.</p> <p>У полі зору дисципліни жанри драматичного роду, їх еволюція, зміни родо-жанрової природи.</p> <p>Студентам пропонуються на вибір різні теми рефератів, пов'язані з теорією і практикою, особливостями жанрів і жанрових систем.</p> <p>Дисципліна має на меті поглибити знання студентів з теорії літератури.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Поетична творчість Петра Скунця
Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Курс (рік)навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення літературознавчих дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Володіння здобутими теоретичними знаннями і практичними навичками у процесі аналізу поезії; здатність до пошуку, аналізу, систематизації, узагальнення відповідних естетичних явищ; володіння умінням будувати гіпотезу, висловлювати судження, вести наукову дискусію, підбирати ілюстративний матеріал, презентувати свої наукові; аналізувати художні твори, оперуючи сучасною науково-теоретичною базою; знати: основні риси епохи шість-десятиництва: звияти й</p>

	<p>прорахунки доби; осмислити місце П.Скунця в контексті літературного процесу взагалі та серед письменників свого покоління; знати риси індивідуального стилю митця; вміти: орієнтуватися у джерельній базі, присвяченій творчості шістдесятників та життєтворчості П.Скунця зокрема, самостійно здійснювати аналіз поезій П.Скунця, послуговуючись сучасною науково-теоретичною базою; розвивати творчу активність та самостійність мислення студента.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Вивчення поетичного доробку П.Скунця різних періодів, окреслення жанрово-стильових та ідейно-художніх особливостей набутку митця. Вивчення перекладацької творчості митця. Осмислення поезії П.Скунця в контексті творчості поетів-шістдесятників.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

ОПП «Українська мова і література. Англійська мова і література»

Назва дисципліни	Творча діяльність людини та міжнародна комунікація
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України, історія української літератури, історія зарубіжної літератури, базові знання з філософії, психології, культурології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Після закінчення курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно користуватися системою знань з історії культури та мистецтв; - виокремлювати основні епохи світової та української культури, орієнтуватись у їх загальних особливостях та проблематиці; - розкривати суть та особливості творчої діяльності людини та міжнародної комунікації; - основні тенденції розвитку уявлень про творчу діяльність людини, види цієї діяльності. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися відповідною термінологією; - аналізувати мистецькі твори під кутом зору їх ролі у міжкультурній та міжнародній комунікації; - усвідомлювати об'єктивну цінність того чи іншого мистецького твору як результату акту творчої діяльності людини; - порівнювати і знаходити спільні риси та відмінності в українській та європейській культурних процесах різних епох. <p>Загальні компетентності після закінчення дисципліни:</p> <p>12) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

	<p>13) Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>14) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>15) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>16) Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>17) Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>18) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>19) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>20) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>21) Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>22) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>2) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>2) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>3) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>4) Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі: мовознавства, літературознавства, фольклористики, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо; володіння навичками управління інформацією.</p>
<p>Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):</p>	<p>Поняття творчої діяльності. Розвиток уявлень і розуміння про творчу діяльність у європейській та українській культурах.</p> <p>Творча робота письменника.</p> <p>Становлення письменника і творчий процес (на прикладі окремих персоналій).</p> <p>Від письма до книгодрукування: історія книги. Йоганн Гуттенберг та Іван Федоров.</p> <p>Театральне мистецтво як творча діяльність. Театр корифеїв у персоналіях (М.Кропивницький, М.Садовський, І.Тобілевич, М.Заньковецька, П.Саксаганський та інші)</p> <p>Кінематограф як творча діяльність. Міжнародна комунікація у сфері кінематографа.</p> <p>Еволюція поглядів на культуру. Сутність культури, її структура, функції та характерні ознаки. Поняття міжкультурної комунікації.</p> <p>Співвідношення культури та цивілізації. Техніка, культура та природа людини.</p>

	<p>Історія культури. Духовне та творче життя людини первісної доби. Антична культура.</p> <p>Культура Середньовіччя. Ренесанс. Бароко та Просвітництво.</p> <p>Міжкультурна комунікація у XIX та XX століттях.</p> <p>Сучасна масова культура.</p> <p>Сім чудес світу та їх відображення у світовій і українській літературах</p> <p>Тоталітаризм і культура.</p> <p>Культура української діаспори XX ст. як приклад міжнародної комунікації.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська культура: основні напрями розвитку мистецтва
Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення гуманітарного циклу дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Володіння здобутими теоретичними знаннями і практичними навичками у процесі аналізу явищ культури та відповідних тенденцій у них; здатність ідентифікувати та ілюструвати культурні особливості різних епох, стилів, напрямів; здатність до пошуку, аналізу, систематизації, узагальнення відповідних естетичних явищ; володіння умінням будувати гіпотезу, висловлювати судження, вести наукову дискусію, підбирати ілюстративний матеріал, презентувати свої наукові дослідження; виявляти типологію, здатність упроваджувати власні дослідження у навчальний процес.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Вивчаються особливості архітектури, скульптури, живопису і гравюри, музики, театру, кіно, декоративно-ужиткового мистецтва.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська література західного порубіжжя
Рівень вищої освіти	Бакалавр

Курс (рік)навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення літературознавчих дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Поглибити й систематизувати знання та відомості студента з історії української літератури, вивчаючи й простежуючи обшир, ідейно-художні тяжіння, жанрово-стильові шукання письменства сучасного українського західного порубіжжя.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	У контексті дисципліни вивчатиметься: Українське літературне життя Словаччини ХХ століття та розвиток красного письменства на сучасному етапі; мала проза Івана Яцканина та романістика Василя Даця; поетичний світ Степана Гостиняка; жанр мініатюри у творчості Мілана Бобака. Український літературний простір Угорщини; прозова творчість Сергія Степи; художній світ поезії Валентини Зінченко. Розвиток української літератури Румунії на сучасному етапі: художні особливості української новелістики Румунії; художній світ малої прози Корнелія Регуша; творчість Івана Ковача: поезія і проза; Михайло Гафія Трайста: літературний портрет. Сучасний стан української літератури в Польщі (Іван Златокудря, Юрій Гаврилюк, щорічник “Український літературний провулок”); поетичний світ Тадея Карабовича; ліричне слово Мілі Лучак. Стан і розвиток перекладацької справи на землях західного порубіжжя.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Творчий процес: психологічні і філософські аспекти
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Курс (рік)навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літератури Базові знання із проблем психології та філософії

Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>робоча програма дисципліни; підручники та посібники: Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: монографія. К., 2006. 304 с. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство. посібник. К., 2003. Левчук Л. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика. К., 2002. 255 с. Михида С. Психопоетика українського модерну: Проблеми реконструкції особистості автора: монографія. Кіровоград, 2012. 352 с. Піхманець Р. Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти). К., 1991. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 288 с. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / за ред М.Зубрицької. Львів, 2002.</p> <p>Кузьма О.Ю. Методичні рекомендації до спецдисципліни «Психологія творчості та поетика художнього твору» (для студентів українського відділення філологічного факультету). Ужгород: Вид-во „ПП Бреза”, 2013. 22 с. матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси</p>
Форма проведення занять	Лекції, практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями; – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – володіти здатністю до самостійного та автономного навчання впродовж життя за індивідуальною траєкторією розвитку; дотримуватися правил академічної доброчесності; – володіти критичним мисленням, творчо застосовувати набуті знання для розв’язання професійних завдань; – здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і

	<p>форми, визначення особливостей літературних напрямів та впливів стилю доби на індивідуальний стиль письменника;</p> <ul style="list-style-type: none"> – знання основних теорій творчості у психології та філософії, ключових понять курсу; – знання видів та загальних принципів творчості, особливостей творчого процесу; – розуміння психологічних особливостей творчої особистості; – вміння застосовувати сучасні та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження; – вміння проводити науково-дослідницьку роботу в галузі психології творчості, залучаючи до аналізу творчість знакових митців в історії розвитку українського та світового письменства.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Феномен мистецтва. Концепції природи мистецької діяльності. Критерії творчості: новизна продукту, суб'єктивна новизна, спонтанна активність. Дослідження природи творчої діяльності українськими науковцями (теорії Н.Зборовської, В.Роменця, Р.Піхманця, М.Кодака, Л.Левчук).</p> <p>Тема 2. Філософські концепції творчості. Дослідження природи творчості у філософсько-естетичному доробку І.Франка.</p> <p>Тема 3. Загальна природа творчого процесу та його стадії. Поняття творчого задуму та його реалізації. Комунікативний аспект творчості.</p> <p>Тема 4. Природа фантазії. Творча уява в науці та мистецтві. Види уяви та їх взаємодія. Інтуїція як один із найзагадковіших феноменів людської психіки.</p> <p>Тема 5. Концепція художньої творчості у філософії А.Бергсона. Трактатування природи творчого процесу у доробку Б.Кроче, М.Лосського, С.Франка.</p> <p>Тема 6. Мистецтво у тлумаченні психоаналізу. Основні концепції З.Фрейда. Аналітична психологія К.-Г.Юнга: аналіз психологічного та провіденційного типів творчості.</p> <p>Тема 7. Поняття творчості та специфіки творчого процесу у філософії різних шкіл екзистенціалізму: данської (С.К'єркегор), німецької (М.Гайдеггер, К.Ясперс), російської (М.Бердяєв, Л.Шестов), французької (Ж.-П.Сартр, А.Камю).</p> <p>Тема 8. Проблема таланту та креативності. Концепція творчої особистості у дослідженнях Я.Пономарьова, О.Кульчицької, Л.Ермолаєвої-Томиної.</p> <p>Тема 9. Алгоритм створення психологічного портрету творчої особистості.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Типологічні явища в українській та європейській літературах кінця XIX – початку XX ст.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури; історія світової літератури; український та світовий фольклор.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -основи теорії й методології сучасного порівняльного вивчення літературно-мистецьких явищ; - принципи порівняльного аналізу конкретних творів; - принципи наукового розвитку компаративістики та її ключові складові, різновиди літературних систем. <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> -самостійно обґрунтовувати й здійснювати різномірне компаративне дослідження літературних творів; - визначати спектр міждисциплінарних зв'язків і типологічних збіжностей у творах; - розглядати українську літературну систему в світовому літературному контексті.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Основні поняття типологічного методу літературознавства. Зв'язок компаративістики з іншими науками. Концепція інтертекстуальності. Типологія стилів і жанрів. Типологічні паралелі між українською літературою та літературами Західної Європи.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська поезія періоду повосенної еміграції
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України Вступ до літературознавства Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні посібники, методичні посібники, презентації.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	знати: особливості суспільно-політичних умов у середині та II пол. XX ст., їх вплив на культурні процеси в українському еміграційному середовищі, організацію письменницьких сил за океаном, творчість поетів «Нью-Йоркської групи»; вміти: аналізувати літературний процес у контексті доби, характеризувати художньо-естетичні пошуки членів «Нью-Йоркської групи», особливості індивідуального стилю митців.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Дисципліна дає знання про український літературний процес за межами України у середині та другій половині XX ст., особливості розвитку поезії, індивідуальної творчості українських митців повоєнного часу. Тема 1. Літературні організації та групи українських митців-емігрантів 20-50-х рр. XX ст. Тема 2. Друга еміграція поетів-пражан. Тема 3. Поезія Т.Осьмачки та В.Барки повоєнного періоду. Тема 4. Поезія «третьої хвилі» української еміграції (Богдан Кравців, Святослав Гординський, Ігор Качуровський, Олег Зуєвський). Тема 5. Українська поезія в Канаді. (Митрополит Іларіон (д-р Іван Огієнко), Яр Славутич). Тема 6. «Нью-Йоркська група» українських поетів. Творчість Юрія Тарнавського. Тема 7. Богдан Бойчук – представник «Нью-Йоркської групи» поетів: поетичні, здобутки, літературно-критичні праці. Тема 8. Поетична творчість Богдана Рубчака. Тема 9. Жіноча поезія «Нью-Йоркської групи».
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Поетична творчість Петра Скунця
Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Курс (рік)навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення літературознавчих дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Володіння здобутими теоретичними знаннями і практичними навичками у процесі аналізу поезії; здатність до пошуку, аналізу, систематизації, узагальнення відповідних естетичних явищ; володіння умінням будувати гіпотезу, висловлювати судження, вести наукову дискусію, підбирати ілюстративний матеріал, презентувати свої наукові; аналізувати художні твори, оперуючи сучасною науково-теоретичною базою; знати: основні риси епохи шістдесятиництва: звиятиги й прорахунки доби; осмислити місце П.Скунця в контексті літературного процесу взагалі та серед письменників свого покоління; знати риси індивідуального стилю митця; вміти: орієнтуватися у джерельній базі, присвяченій творчості шістдесятиників та життєтворчості П.Скунця зокрема, самостійно здійснювати аналіз поезій П.Скунця, послуговуючись сучасною науково-теоретичною базою; розвивати творчу активність та самостійність мислення студента.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Вивчення поетичного доробку П.Скунця різних періодів, окреслення жанрово-стильових та ідейно-художніх особливостей набутку митця. Вивчення перекладацької творчості митця. Осмислення поезії П.Скунця в контексті творчості поетів-шістдесятиників.
Форма семестрового контролю*	Залік

ОПП «Українська мова і література в закладах загальної середньої освіти з мовами навчання національних меншин»

Назва дисципліни	Основи ораторського мистецтва та виразне читання
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до літературознавства Історія української літератур Сучасна українська мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні посібники, методичні посібники, презентації.
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	знати: основи теорії виразного читання як мистецтва слова в педагогічному процесі, основи техніки мовлення, закономірності логіки мовлення, етапи підготовки твору для читання та аналізу учнями, особливості читання творів різних жанрів; історію розвитку ораторського мистецтва; базові поняття риторики, розділи і закони риторики; типи мовлення та їх специфічні відмінності; жанрову класифікацію, типи промов за цільовою установкою; вимоги до структури і композиції промови та принципи її виголошення; специфіку ділового спілкування, особливості комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для професійної діяльності. вміти: володіти усним словом, використовувати закономірності і принципи виразного читання в процесі викладання мови та літератури в школі, формувати засобами літератури і мистецтва слова суспільні й особистісні морально-етичні ідеали та цінності, створювати і виголошувати публічні промови, застосовувати форми ефективної переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем	Дисципліна дає знання з основ теорії виразного читання як мистецтва слова в педагогічному процесі, про техніку мовлення як необхідну умову словесної дії, етапи підготовки твору для читання та аналізу учнями, про особливості читання творів різних жанрів; про розвиток мисленнєвих, нормативних мовленнєвих умінь та навичок; знання з історії, теорії, практики ораторського мистецтва. Тема 1. Виразне читання як мистецтво слова в педагогічному процесі. Техніка мовлення.. Тема 2. Засоби логіко-емоційної виразності читання. Тема 3. Підготовка твору для читання та його аналіз. Тема 4. Особливості читання творів різних жанрів. Особливості виконання прози. Тема 5. Виконання поезії. Тема 6. До питання історії риторики. Тема 7. Розвиток ораторського мистецтва в Україні. Тема 8. Види красномовства. Тема 9. Підготовка та виголошення промови. Тема 10. Виразальні засоби риторики. Тема 11. Культура оратора. Тема 12. Майстерність полеміки. Основи ведення ділової бесіди.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Порівняльне літературознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	Третій
Семестр	п'ятий
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури; історія світової літератури; історія та культура України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Студент повинен знати : <ul style="list-style-type: none"> - історію порівняльного літературознавства; - ключові положення концепцій провідних компаративістів; - основні поняття компаративістики. уміти : <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати отримані теоретичні знання в педагогічній роботі; - послуговуватися інструментарієм зіставного аналізу в процесі дослідження художніх текстів різних жанрів;

	<ul style="list-style-type: none"> - виявляти та простежувати основні форми типологічних зв'язків; - здійснювати порівняльний аналіз оригіналу та перекладу як цілісної текстової структури.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Теоретичні аспекти порівняльного літературознавства. Основні категорії порівняльних студій. Зв'язок компаративістики з суміжними науками (теорією літератури, історією національних та світових літератур, мистецтвознавством, культурологією, філософією тощо). Специфіка компаративного методу. Види рецепції. Концепція інтертекстуальності в літературній компаративістиці. Типологічні спільності в розвитку літератур. Типологія стилів і жанрів. Традиційні образи та мотиви. Інтермедіальні студії. Література та інші види мистецтва. Художній переклад як форма міжлітературних взаємин.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українсько-угорські літературні взаємини
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	Третій
Семестр	Шостий
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України; історія та культура Угорщини; історія української літератури; актуальні проблеми літератури Угорщини
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні етапи українсько-угорських міжкультурних контактів; - форми та прояви міжлітературних взаємин; - персоналії угорських та українських діячів – популяризаторів літературних текстів на іншомовних теренах. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати типологічний аналіз культурних явищ; - оцінювати діяльність митців та науковців; - застосовувати отримані теоретичні знання в педагогічній роботі.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Угорсько-слов'янські взаємини в добу Київської Русі. Сковорода та Угорщина. Історія видання альманаху «Русалка Дністровая». Т. Шевченко та Ш. Петефі. Творчість Т. Шевченка в перекладі угорською мовою. Творчість Ш.

	Петефі в перекладі українською мовою. Переклади творів Івана Франка та Лесі Українки угорською мовою. Шара Каріг як популяризатор української літератури в Угорщині. Діяльність Пала Мішлеї. Найвідоміші антології української літератури в Угорщині. Відомі перекладачі творів українських письменників угорською мовою. Угорська література на Закарпатті. Ю. Шкробинець як перекладач. Українсько-угорські міждисциплінарні контакти на сучасному етапі.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Етнопсихологічні аспекти міфології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Курс (рік) навчання	Четвертий
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з культурології, історії, психології, літератури, етнографії, релігієзнавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>Монографії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиховська О. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Монографія. Ужгород: Гражда, 2011. 256 с. 2. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Монографія. Ужгород: Рік-У, 2021. 512 с. <p>Методичні посібники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Методичний посібник з курсу «Етнопсихологічні аспекти міфології». Ужгород: Вид-во «ПП Данило С.І.», 2011. 52 с. 4. Навчально-методичний посібник «Етнопсихологічні аспекти міфології» (матеріали лекцій). Ужгород: Рік-У, 2020. 82 с. <p>Презентації, наукові публікації</p>
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Угорська поезія в українських перекладах
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	Четвертий
Семестр	Восьмий
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС

Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури, актуальні проблеми літератури Угорщини Практичний курс української мови. Практичний курс угорської мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні етапи українсько-угорських міждисциплінарних контактів; - персоналії українських митців – перекладачів угорської поезії; - життєву та творчу долю класиків угорської поезії <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати типологічний аналіз культурних явищ; - оцінювати художні якості перекладу; - застосовувати отримані теоретичні знання в педагогічній роботі.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Основні етапи українсько-угорських міждисциплінарних контактів. Творчість Шандора Петефі в перекладі українською мовою. Ю. Шкробинець як перекладач угорської поезії. Антологія «Угорська арфа». Угорська лірика в перекладі П. Скунця.</p> <p>Переклади текстів угорських поетів на сторінках журналу «Всесвіт». Сучасні переклади угорської поезії.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

ОС «Магістр»
ОПП «Українська мова і література»

Назва дисципліни	Міф і література
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з української літератури, світової літератури, фольклору, міфології, етнографії, релігієзнавства, філософії, психології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>Монографії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиховська О. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Монографія. Ужгород: Гражда, 2011. 256 с. 2. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Монографія. Ужгород: Рік-У, 2021. 512 с. <p>Методичні посібники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчально-методичний посібник «Міф і література» (матеріали лекцій). Ужгород: Рік-У, 2020. 50 с. <p>Презентації, наукові публікації</p>
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • типи міфів та їх основні характеристики; • архетипічні та мандрівні сюжети міфів та їх проекцію в літературних творах; • категорії та зміст поняття «міфопоетика»; • семантику міфологічних та символічних образів у поетичних та прозових творах; • специфіку вияву ініціального міфу в літературних творах; • зв'язок жанру фантастики з космогонічними, антропогенічними та есхатологічними міфами; • вплив апокрифічних (старозавітніх) міфів та легенд на художню літературу. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здійснювати міфопоетичний аналіз художнього твору, 2) розрізняти групи міфів за змістом,

	<p>3) виділяти архетипічні основи міфологічного світогляду в художніх творах,</p> <p>4) виокремлювати міфологічне підґрунтя літературних творів,</p> <p>5) окреслювати міфологічні мотиви літературних творів та їх художню інтерпретацію письменником,</p> <p>6) аналізувати образи-символи, етноархетипи, вплетені в канву літературного твору.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Зв'язок міфу і літератури</p> <p>Тема 2. Рецепція та інтерпретація різних тематичних груп міфів та легенд в українській та світовій літературі</p> <p>Тема 3. Переосмислення космогонічних міфів у романі Доріс Лессінг «Шикаста»</p> <p>Тема 4. Художня інтерпретація антропогенічних та антропологічних міфів у романі Д. Лессінг «Ущелина»</p> <p>Тема 5. Переосмислення демонологічних легенд про мертвого коханого та перелесника в оповіданні П. Куліша «О том, от чего в местечке Воронеже высох Пешевцов став»</p> <p>Тема 6. Міфологічні образи та мотиви в повісті М. Трайсти «У ніч на святого Андрія»</p> <p>Тема 5. Міфологічне підґрунтя мотиву подорожі у часі в оповіданні М. Трайсти «Людина з того світу»</p> <p>Тема 7. Модерна інтерпретація есхатологічних міфів та демонологічних легенд у романі М. та С. Дяченків «Відьомська доба»</p> <p>Тема 8. Переосмислення міфологічних оповідей про самогубців у романі Михайла Рошка «Ревнощі з того світу»</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Символізм в українській літературі кінця XIX – першої половини XX століття
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні тенденції літературного процесу кінця XIX – п. XX ст.;

	<ul style="list-style-type: none"> - особливості впливу філософських ідей на розвиток української літератури; - особливості символізму як літературної течії модернізму; - основні здобутки представників символізму в українській літературі. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити науково-дослідницьку роботу в галузі аналізу творів різних жанрових форм; - писати наукові доповіді, виголошувати їх; - рецензувати наукові праці; - проводити типологічні зіставлення та системний аналіз художнього твору.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Зародження символізму в українській літературі. Поняття про символ та символізм як стиль. «Символічне мислення» І.Франка та Лесі Українки. О.Олесь як один із найвизначніших представників українського модернізму. Неоромантичні та символістські тенденції в ліриці М.Вороного. Образи-символи в поезії Г.Чупринки. Символізм творчості поетів «Молодої Музи». О.Кобилянська як фундатор символізму в українській літературі. Неоромантизм і символізм у контексті стильових пошуків М.Коцюбинського. Риси символізму в творчості В.Стефаника. Символізм у прозі М.Яцкова та Б.Лепкого. Риси символізму у творчості Ф.Потушняка.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Літературознавство української діаспори
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Відповідно до програми першого(бакалаврського) рівня: Історія та культура України Вступ до літературознавства Історія української літератури Празька поетична школа
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні посібники, методичні посібники, презентації.
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	знати: причини локалізації літературознавчих сил за межами України, організації та групування літературних сил за кордоном, літературно-наукові видання, ключових репрезентантів українського зарубіжного літературознавства, їх біографії, основні наукові праці та концептуальні положення в них;

	вміти: аналізувати літературознавчі праці, розглядати їх у контексті як материкового, так і діаспорного літературознавства, здійснювати порівняльний аналіз, застосовувати при вивченні літературних явищ, літературознавчих проблем.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Дисципліна «Література української діаспори ХХ ст.» дає знання про розвиток та здобутки української літературознавчої науки в діаспорі в ХХ столітті, орієнтує на використання праць у навчальній та науково-дослідній роботі, поглиблює знання з основних курсів історії української літератури та української літературної критики, розвиває наукове мислення. Тема 1. Літературознавча спадщина Юрія Шереха. Тема 2. Володимир Державин як літературознавець). Тема 3. Літературознавчий доробок Ю. Лавріненка. Тема 4. Літературознавчі праці Леоніда Рудницького. Тема 5. Василь Барка – дослідник української літератури. (Праці літературознавців української діаспори, використані в процесі власного магістерського дослідження. Основні положення).
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Педагогічна комунікація в сучасному освітньому середовищі
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Відповідно до програми першого(бакалаврського) рівня: Педагогіка
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Ключові результати навчання:	<ul style="list-style-type: none"> - розуміти специфіку педагогічної комунікації і вербально-комунікативного дискурсу в умовах оновлення та інтенсивних трансформацій сучасного освітнього середовища; - здійснювати проєкцію теоретичних знань і набутих практичних комунікативних умінь на професійну сферу діяльності для забезпечення ефективної міжособистісної взаємодії з учнями та позитивного

		<p>психологічного клімату в педагогічному колективі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіти знаннями про види й причини виробничих конфліктів в освітньому середовищі та керуватися ними у виборі конструктивних шляхів вирішення та способів адекватного реагування на критику; - усвідомлювати роль комунікативної компетентності й комунікативної поведінки в структурі власного професійного іміджу та використовувати засоби педагогічної комунікації в публічному мовленні для презентації результатів навчальної, методичної, громадської та інших видів діяльності; - усвідомлювати роль медіаграмотності як компонента превентивної культури сучасного вчителя-словесника у використанні інформаційно-комунікаційних технологій, їх оптимального відбору, оцінювання ступеня соціального й психологічного ризиків для учнів та вжиття запобіжних педагогічних заходів; - володіти методами дослідження і засобами самодіагностики комунікативних педагогічних умінь та використовувати їх для особистісного й професійного саморозвитку.
Зміст дисципліни	навчальної	<p>Тема 1.Педагогічна комунікація як соціально-психологічний феномен і наукова проблема.</p> <p>Тема 2.Теоретичні засади комунікації (схема Р.Якобсона): рівні, види, функції, механізми, форми взаємодії.</p> <p>Тема 3.Соціально-психологічний клімат закладу освіти.</p> <p>Тема 4.Комунікативна компетентність вчителя-філолога як критерій фаховості.</p> <p>Тема 5.Методи діагностики комунікативності як провідної професійної якості педагога.</p> <p>Тема 6.Вербальні засоби педагогічної комунікації.</p> <p>Тема 7.Невербальні засоби педагогічної комунікації.</p> <p>Тема 8.Суперечності й конфлікти в освітньому середовищі: суть, причини, шляхи реагування й усунення, превентивні механізми.</p> <p>Тема 9.Комп'ютерні засоби педагогічної комунікації.</p> <p>Тема 10.Медіаграмотність у структурі іміджу сучасного вчителя-словесника та його превентивної культури.</p> <p>Тема 11.Професійно-педагогічний тренінг як засіб формування навичок комунікативності як провідної професійної якості вчителя.</p>
Форма семестрового контролю*		Залік

Спеціальність 035 «Філологія»

ОС «Бакалавр»

**ОПП «Українська мова та література. Літературна творчість.
Документознавство та інформаційна діяльність»**

Назва дисципліни	Творчий процес: психологічні і філософські аспекти
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Курс (рік) навчання	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літератури Базові знання із проблем психології та філософії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники та посібники: Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: монографія. К., 2006. 304 с. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство. посібник. К., 2003. Левчук Л. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика. К., 2002. 255 с. Михида С. Психопоетика українського модерну: Проблеми реконструкції особистості автора: монографія. Кіровоград, 2012. 352 с. Піхманець Р. Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти). К., 1991. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 288 с. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред М.Зубрицької. Львів, 2002. Кузьма О.Ю. Методичні рекомендації до спецдисципліни «Психологія творчості та поетика художнього твору» (для студентів українського відділення філологічного факультету). Ужгород: Вид-во „ПП Бреза”, 2013. 22 с. матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання,	– здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації;

<p>уміння та інші компетентності):</p>	<ul style="list-style-type: none"> – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями; – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – володіти здатністю до самостійного та автономного навчання впродовж життя за індивідуальною траєкторією розвитку; дотримуватися правил академічної доброчесності; – володіти критичним мисленням, творчо застосовувати набуті знання для розв’язання професійних завдань; – здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і форми, визначення особливостей літературних напрямів та впливів стилю доби на індивідуальний стиль письменника; – знання основних теорій творчості у психології та філософії, ключових понять курсу; – знання видів та загальних принципів творчості, особливостей творчого процесу; – розуміння психологічних особливостей творчої особистості; – вміння застосовувати сучасні та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження; – вміння проводити науково-дослідницьку роботу в галузі психології творчості, залучаючи до аналізу творчість знакових митців в історії розвитку українського та світового письменства.
<p>Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):</p>	<p>Тема 1. Феномен мистецтва. Концепції природи мистецької діяльності. Критерії творчості: новизна продукту, суб’єктивна новизна, спонтанна активність. Дослідження природи творчої діяльності українськими науковцями (теорії Н. Зборовської, В. Роменця, Р. Піхманця, М. Кодака, Л. Левчук).</p> <p>Тема 2. Філософські концепції творчості. Дослідження природи творчості у філософсько-естетичному доробку І.Франка.</p> <p>Тема 3. Загальна природа творчого процесу та його стадії. Поняття творчого задуму та його реалізації. Комунікативний аспект творчості.</p> <p>Тема 4. Природа фантазії. Творча уява в науці та мистецтві. Види уяви та їх взаємодія. Інтуїція як один із найзагадковіших феноменів людської психіки.</p> <p>Тема 5. Концепція художньої творчості у філософії А.Бергсона. Трактатування природи творчого процесу у доробку Б.Кроче, М.Лосського, С.Франка.</p> <p>Тема 6. Мистецтво у тлумаченні психоаналізу. Основні концепції З.Фрейда. Аналітична психологія К.-Г.Юнга: аналіз психологічного та провіденційного типів творчості.</p> <p>Тема 7. Поняття творчості та специфіки творчого процесу у філософії різних шкіл екзистенціалізму: данської</p>

	(С.К'єркегор), німецької (М.Гайдеггер, К.Ясперс), російської (М.Бердяєв, Л.Шестов), французької (Ж.-П.Сартр, А.Камю). Тема 8. Проблема таланту та креативності. Концепція творчої особистості у дослідженнях Я.Пономарьова, О.Кульчицької, Л.Ермолаєвої-Томиної. Тема 9. Алгоритм створення психологічного портрету творчої особистості.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Літературне джерелознавство та евристика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека УжНУ, ЗОУНБ, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Знання з предметної галузі включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • предмет джерелознавства; • історію джерелознавства як науки; • специфіку літературного джерелознавства; • джерела написання художнього твору; • роль евристики як засобу виявлення часу написання та авторства твору. <p>До практичних умінь та навичок входять:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляти авторство твору; • встановлювати час написання твору; • застосовувати різні методи джерелознавчого дослідження.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Літературне джерелознавство та евристика є складовою частиною дисциплін для підготовки філолога. Роль літературного джерелознавства та евристики зростає в сучасних умовах, коли джерельна база художньої літератури поновлюється невідомими або замовчуваними джерелами, відбувається процес очищення її від фальсифікації та спотворень, долається нашарування ідеологічно-класового підходу до відбору та інтерпретації джерел.</p> <p>Вивчення курсу пов'язане з періодичним зверненням до інших курсів, а саме: українознавства, архівознавства, текстології, психології літературної творчості.</p>

Форма семестрового контролю*	Залік
------------------------------	-------

Назва дисципліни	Жанри літературної критики: генезис, еволюція, взірці
Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Курс (рік)навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літературної критики Історія української літератури Філософія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру.
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями; – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; – здатність здійснювати філологічний аналіз літературно-критичних текстів; – знання специфіки розвитку літературної критики; – здатність аналізувати здобутки українських літературних критиків, їх внесок у формування жанрової системи критики науковців; – здатність критично мислити; – уміння робити системне дослідження жанрових зразків критики; – уміння писати рецензії, літературні огляди, науково-критичні статті.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти вивчення критичної генології.</p> <p>Тема 2. Особливості розвитку української літературної критики крізь призму розвитку жанрів критики.</p> <p>Тема 3. Жанр статті в критиці: особливості, алгоритм написання, види.</p>

	<p>Тема 4. Жанр літературного портрета. Літературний портрет у доробку І.Франка (статті про Т.Шевченка, Лесю Українку, В.Самійленка).</p> <p>Тема 5. Жанр рецензії. Історія розвитку рецензії. Зразки рецензії в доробку критиків XIX-XXI ст.</p> <p>Тема 6. Жанри критики в сучасному літературному процесі. Критичні жанри на онлайн-платформах.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Типологічні явища в українській та європейській літературах кінця XIX – початку XX ст.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури; історія зарубіжної літератури; український і світовий фольклор
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи теорії й методології сучасного порівняльного вивчення літературно-мистецьких явищ; - принципи порівняльного аналізу конкретних творів; - принципи наукового розвитку компаративістики та її ключові складові, різновиди літературних систем. <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно обґрунтовувати й здійснювати різномірне компаративне дослідження літературних творів; - визначати спектр міжлітературних зв'язків і типологічних розбіжностей у творах; - розглядати українську літературну систему в світовому літературному контексті.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Основні поняття типологічного методу літературознавства. Зв'язок компаративістики з іншими науками. Концепція інтертекстуальності. Типологія стилів і жанрів. Типологічні паралелі між українською літературою та літературами Західної Європи.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Порівняльне літературознавство
------------------	---------------------------------------

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Український літературний процес; історія зарубіжної літератури; історія та культура України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історію порівняльного літературознавства; - ключові положення концепцій провідних компаративістів; - основні поняття компаративістики. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати отримані теоретичні знання в науково-дослідній роботі; - послуговуватися інструментарієм зіставного аналізу в процесі дослідження художніх текстів різних жанрів; - виявляти та простежувати основні форми типологічних зв'язків; - здійснювати порівняльний аналіз оригіналу та перекладу як цілісної текстової структури.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Теоретичні аспекти порівняльного літературознавства. Основні категорії порівняльних студій. Зв'язок компаративістики з суміжними науками (теорією літератури, історією національних та світових літератур, мистецтвознавством, культурологією, філософією тощо). Специфіка компаративного методу. Види рецепції. Концепція інтертекстуальності в літературній компаративістиці. Типологічні спільності в розвитку літератур. Типологія стилів і жанрів. Традиційні образи та мотиви. Інтермедіальні студії. Література та інші види мистецтва. Художній переклад як форма міжлітературних взаємин.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Практика прозової творчості і публіцистика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська

Передумови для вивчення	Вступ до літературознавства Історія української літератури Історія української літературної критики Базові знання із проблем психології, філософії, соціології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники та посібники: Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: монографія. К., 2006. 304 с. Пахаренко В. Українська поетика. Черкаси, 2009. Піхманець Р. Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти). К., 1991. Ференц Н. Основи літературознавства. Ужгород, 2011. матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями; – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; – здатність здійснювати філологічний аналіз прозових текстів на рівні взаємодії змісту і форми, визначення особливостей літературних напрямів та впливів стилю доби на індивідуальний стиль письменника; – знання основних прийомів написання публіцистичних текстів; – знання видів та загальних принципів творчості, особливостей творчого процесу письменника-прозаїка; – знання принципів аналізу художнього твору у єдності змістових і формальних чинників; – знання методів дослідження поетики прозового тексту; – вміння проводити науково-дослідницьку роботу в галузі літературознавства, залучаючи до аналізу творчість знакових митців в історії розвитку українського та світового письменства; – вміння писати прозові тексти різного формату; – вміння створювати публіцистичні тексти різного характеру;

	<ul style="list-style-type: none"> – вміння користуватися різними техніками художнього письма й інструментами сторітелінгу; – вміння створювати структуру й логіку оповіді, використовуючи художній інструментарій відомих письменників; – вміння редагувати різні типи текстів: від дописів у соціальних мережах до медіатекстів і книжок.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти дослідження художньої прози.</p> <p>Тема 2. Творчість митця-прозаїка: особливості художньої лабораторії.</p> <p>Тема 3. Поетика епічних творів.</p> <p>Тема 4. Від оповідання до роману: особливості структури тексту в різних жанрах.</p> <p>Тема 5. Техніки художнього письма й інструменти сторітелінгу.</p> <p>Тема 6. Сучасні тренди в мистецтві: глобалізація, фемінізм, мультикультуралізм. Їх вплив на формування сучасного літпроцесу та публіцистики.</p> <p>Тема 7. Література нон-фікшн та його специфіка.</p> <p>Тема 8. Творення медіатекстів.</p> <p>Тема 9. Сучасні книговидавництва. Книжковий маркетинг. Основні інструменти просування сучасної книжки. Кейси успішних авторів-прозаїків.</p> <p>Тема 10. Букблогери, буктюбери: література та її критична рецепція в інтернет-просторі.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Текстологія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до літературознавства; український літературний процес; літературне джерелознавство та евристика.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <p>-основний термінологічний апарат сучасної текстології (розрізнення понять «твір» і «текст» у різних філологічних дисциплінах; уявлення про становлення інституту авторства і його вплив на дослідження тексту твору; принципи і методи локалізації і датування твору) ;</p>

	<p>-основні етапи й напрямки розвитку текстологічних досліджень (текстологія давньої літератури, текстологія сучасної літератури, текстологія фольклорних текстів, текстологія перекладних текстів) ;</p> <p>- основні завдання і принципи роботи сучасної текстології - основні поняття й методи вивчення історії тексту (генеза й етапи роботи над текстом літературного твору, дотекстовий і текстовий етап в історії твору, до - і післяпублікаційний етап в історії тексту твору, джерела й причини спотворень тексту, принципи і методи встановлення тексту твору) ;</p> <p>- принципи і способи організації рукописних архівів (уявлення про рукопис як форму існування тексту і явище культури, його різновиди; архівування й опрацювання рукописів; способи зберігання рукописних текстів і роботи з ними) ;</p> <p>- основна едиційна термінологія (типи і види видань, етапи видавничої підготовки, принципи укладання і технології видання) ;</p> <p>- основні поняття герменевтики й генетичної критики .</p> <p>уміти:</p> <p>-провадити текстологічне дослідження літературних творів з огляду на історію тексту, наявність та ступінь збереження джерельних матеріалів, прижиттєвих і посмертних публікацій ;</p> <p>- здійснювати початкове встановлення авторства, локалізацію та датування літературного твору ;</p> <p>- використовувати в літературознавчих дослідженнях архівні матеріали, здійснювати початкове текстологічне опрацювання рукописних пам'яток ;</p> <p>- здійснювати наукове й художнє редагування тексту, коректуру, основні процедури встановлення тексту твору ;</p> <p>- займатися едиційною (видавничою) підготовкою тексту: визначати тип і вид майбутнього видання, встановлювати повноту й цілісність наявних текстів, визначати структуру видання, здійснювати підготовку супровідних матеріалів (передмова, післямова, науковий коментар, покажчики, ілюстративний матеріал тощо) ;</p> <p>- провадити аналіз тексту перекладних видань ;</p> <p>- використовувати текстологічні й джерелознавчі матеріали у процесі інтерпретації літературних творів та вивчення історії літератури.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Текстологія як теоретико-літературна дисципліна</p> <p>Тема 2. Генетична критика і текстологія.</p> <p>Тема 3. Реляція «автор - текст».</p> <p>Тема 4. Літературний задум та його втілення у тексті.</p> <p>Тема 5. Наукова едиція.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська поезія періоду повоєнної еміграції
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України Вступ до літературознавства Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні посібники, методичні посібники, презентації.
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	знати: особливості суспільно-політичних умов у середині та II пол. XX ст., їх вплив на культурні процеси в українському еміграційному середовищі, організацію письменницьких сил за океаном, творчість поетів «Нью-Йоркської групи»; вміти: аналізувати літературний процес у контексті доби, характеризувати художньо-естетичні пошуки членів «Нью-Йоркської групи», особливості індивідуального стилю митців.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем	Дисципліна дає знання про український літературний процес за межами України у середині та другій половині XX ст., особливості розвитку поезії, індивідуальної творчості українських митців повоєнного часу. Тема 1. Літературні організації та групи українських митців-емігрантів 20-50-х рр. XX ст. Тема 2. Друга еміграція поетів-пражан. Тема 3. Поезія Т.Осьмачки та В.Барки повоєнного періоду. Тема 4. Поезія «третьої хвилі» української еміграції (Богдан Кравців, Святослав Гординський, Ігор Качуровський, Олег Зуєвський). Тема 5. Українська поезія в Канаді. (Митрополит Іларіон (д-р Іван Огієнко), Яр Славутич). Тема 6. «Нью-Йоркська група» українських поетів. Творчість Юрія Тарнавського. Тема 7. Богдан Бойчук – представник «Нью-Йоркської групи» поетів: поетичні, здобутки, літературно-критичні праці. Тема 8. Поетична творчість Богдана Рубчака. Тема 9. Жіноча поезія «Нью-Йоркської групи».
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Теорія і практика драми
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська

Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека УжНУ, ЗОУНБ, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості драматичного роду, його видів, жанрів; - історію розвитку драматичного роду; - теорію драми. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати драматичні твори; - аналізувати теоретичні статті про драму.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Теорія драми існує стільки стільки, скільки існує драма як літературний рід. Дисципліна «Теорія і практика драми» розглядає питання формування драматичного роду, специфічні особливості драми з її видами (трагедія, комедія, драма) у зв'язку з епічними жанрами і лірикою. Особливу увагу приділено історії теорії драми, починаючи від Платона і Арістотеля, закінчуючи працями сучасних і українських дослідників.</p> <p>У полі зору дисципліни жанри драматичного роду, їх еволюція, зміни родо-жанрової природи.</p> <p>Студентам пропонуються на вибір різні теми рефератів, пов'язані з теорією і практикою, особливостями жанрів і жанрових систем.</p> <p>Дисципліна має на меті поглибити знання студентів з теорії літератури.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

ОС «Магістр»
ОПП «Українська мова і література»

Назва дисципліни	Основи моделювання комунікативного процесу
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Основи риторики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасну систему комунікаційних технологій; - умови й критерії ефективної комунікації; - типи, види, функції комунікацій; - складові комунікативного простору. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впроваджувати базові елементи комунікаційного впливу у власній професійній практиці; - працювати з інформаційними джерелами; - виконувати практичні завдання у сфері комунікацій; - добре володіти термінологічним апаратом та вміло його застосовувати.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Поняття «спілкування», «комунікація», «мовна діяльність». Біологічні, соціальні, етнічні, психологічні фактори комунікації. Функції комунікації. Комунікативний процес і його структура. Моделі комунікації. Генезис масових комунікацій. Телевізійний етап розвитку комунікації. Мистецтво як спосіб естетичної комунікації. Віртуальна комунікація. Релігійна комунікація. Ділова комунікація. Рекламна комунікація. Культура говоріння й культура слухання. Комунікація у побудові професійного іміджу. Вербальні та невербальні комунікації.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Українська література в контексті слов'янських літератур
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська

Передумови для вивчення дисципліни	Історія української літератури; Зарубіжна література
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історію та етапи розвитку слов'янських літератур; - стильові тенденції в літературі слов'ян; - зв'язок української літератури з іншими слов'янськими літературами. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в історико-літературному процесі різних періодів; - аналізувати конкретні твори, виявляти їх основні художні особливості; - проводити типологічні паралелі при аналізі творів українських митців та представників інших слов'янських літератур.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Історія виникнення та становлення слов'янських літератур. Початок слов'янської писемності. Періодизація літературного процесу. Загальна характеристика стильових напрямів. Розвиток слов'янських літератур у добу пізнього середньовіччя. Слов'янські літератури в епоху Відродження. Загальна характеристика. Література доби бароко. Особливості слов'янського бароко. Перехід від бароко до класицизму в слов'янських літературах. Жанрові особливості творів класицизму. Романтизм як художній напрям. Специфіка романтизму в окремих слов'янських літературах. Романтизм у літературі східних та західних слов'ян. Реалізм у літературі слов'ян. Стильові особливості реалізму. Модернізм у слов'янських літературах. Загальні тенденції розвитку слов'янських літератур у ХХ ст. Сучасна українська література в контексті здобутків літератури слов'ян.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Теорія і практика літературної творчості
Рівень вищої освіти	Другий (магістр)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Вивчення літературознавчих дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури

Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Знати: проблеми специфіки літературної творчості і творчого процесу; історію виникнення і становлення теорії літературної творчості; володіти принципами і методами літературознавчого аналізу; розрізняти жанрово-видові структури мистецтва; розуміти взаємозв'язки літературної творчості з історією, філософією, літературознавством, естетикою, лінгвістикою; вміти: здійснювати аналіз художніх творів; виконувати творчі завдання та оцінювати їх з точки зору єдності змісту і форми, жанрової специфіки, композиційної струнності, грамотності та ін. розвивати читацьку культуру, критичне мислення, художній смак, а також творчу активність та самостійність студента.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Категорія «літературна творчість» в контексті міжпредметних зв'язків. Історія виникнення і становлення теорії і практики літературної творчості. Література як мистецтво слова. Переклад як форма літературної творчості. Психологічні передумови творчості. Робота письменника над твором. Зв'язок творчості-читач у літературній творчості. Практика літературної творчості.
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Творча діяльність людини та міжнародна комунікація
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання)	1
Семестр	I семестр
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Передумови для вивчення дисципліни	Історія та культура України, історія української літератури, історія зарубіжної літератури, базові знання з філософії, психології, культурології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани;

	<ul style="list-style-type: none"> – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Після закінчення курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно користуватися системою знань з історії культури та мистецтв; - виокремлювати основні епохи світової та української культури, орієнтуватись у їх загальних особливостях та проблематиці; - розкривати суть та особливості творчої діяльності людини та міжнародної комунікації; - основні тенденції розвитку уявлень про творчу діяльність людини, види цієї діяльності. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися відповідною термінологією; - аналізувати мистецькі твори під кутом зору їх ролі у міжкультурній та міжнародній комунікації; - усвідомлювати об'єктивну цінність того чи іншого мистецького твору як результату акту творчої діяльності людини; - порівнювати і знаходити спільні риси та відмінності в українській та європейській культурних процесах різних епох. <p>Загальні компетентності після закінчення дисципліни:</p> <p>23) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>24) Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>25) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>26) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>27) Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>28) Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>29) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>30) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>31) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>32) Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>33) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>3) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>2) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>3) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p>

	4) Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо; володіння навичками управління інформацією.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Поняття творчої діяльності. Розвиток уявлень і розумінь про творчу діяльність у європейській та українській культурах. Творча робота письменника.</p> <p>Становлення письменника і творчий процес (на прикладі окремих персоналій).</p> <p>Від письма до книгодрукування: історія книги. Йоганн Гуттенберг та Іван Федоров.</p> <p>Театральне мистецтво як творча діяльність. Театр корифеїв у персоналіях (М.Кропивницький, М.Садовський, І.Тобілевич, М.Заньковецька, П.Саксаганський та інші)</p> <p>Кінематограф як творча діяльність. Міжнародна комунікація у сфері кінематографа.</p> <p>Еволюція поглядів на культуру. Сутність культури, її структура, функції та характерні ознаки. Поняття міжкультурної комунікації.</p> <p>Співвідношення культури та цивілізації. Техніка, культура та природа людини.</p> <p>Історія культури. Духовне та творче життя людини первісної доби. Антична культура.</p> <p>Культура Середньовіччя. Ренесанс. Бароко та Просвітництво. Міжкультурна комунікація у XIX та XX століттях. Сучасна масова культура.</p> <p>Сім чудес світу та їх відображення у світовій і українській літературах</p> <p>Тоталітаризм і культура.</p> <p>Культура української діаспори XX ст. як приклад міжнародної комунікації.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік

Назва дисципліни	Суспільна преса і літературна періодика
Рівень вищої освіти	Магістр
Курс (рік)навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	<p>Історія української літератури</p> <p>Історія української літературної критики</p> <p>Базові знання із проблем психології, філософії, соціології</p>
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури

Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники та посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси
Форма проведення занять	практичні, семінарські заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації; – здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями; – здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності. – здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; – знання основних прийомів написання публіцистичних текстів; – знання специфіки розвитку української суспільної преси та літературної періодики; – вміння орієнтуватися в історії розвитку української суспільної преси; – вміння проводити науково-дослідницьку роботу в галузі літературознавства та публіцистики; – вміння писати літературні, публіцистичні тексти; – вміння створювати медіатексти; – вміння користуватися різними техніками художнього письма й інструментами сторітелінгу; – вміння редагувати різні типи текстів: від дописів у соціальних мережах до медіатекстів і книжок.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Роль періодики в розвитку суспільства.</p> <p>Тема 2. Особливості розвитку української суспільної преси та літературної періодики.</p> <p>Тема 3. Сучасна періодика: риси, перехід в інтернет-формат, функції.</p> <p>Тема 4. Техніки художнього та публіцистичного письма.</p> <p>Тема 5. Алгоритм творення медіатекстів.</p>
Форма семестрового контролю*	Залік